

Unitat 7. Serveis web

2n DAW - IES María Enríquez

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

RA7. Desenvolupa serveis web reutilitzables i accessibles mitjançant protocols web, verificant el seu funcionament.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han reconegut les **característiques pròpies i l'àmbit d'aplicació dels serveis web**.
- b) S'han reconegut els **avantatges d'utilitzar serveis web** per a proporcionar accés a funcionalitats incorporades a la lògica de negoci d'una aplicació.
- c) S'han identificat les tecnologies i els protocols implicats en el **consum de serveis web**.
- d) S'han utilitzat els **estàndards i architectures més difosos** i implicats en el desenvolupament de serveis web.
- e) S'ha programat un **servei web**.
- f) S'ha **verificat el funcionament del servei web**.
- g) S'ha **consumit el servei web**.
- h) S'ha **documentat un servei web**.

Resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació

RA8. Genera pàgines web dinàmiques analitzant i utilitzant tecnologies i frameworks del servidor web que afigen codi al llenguatge de marques.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat les diferències entre l'**execució de codi en el servidor i en el client web**.
- b) S'han reconegut els avantatges d'**unir totes dues tecnologies** en el procés de desenvolupament de programes.
- c) S'han identificat les **tecnologies i frameworks relacionades amb la generació per part del servidor** de pàgines web amb guions embeguts.
- d) S'han utilitzat aquestes **tecnologies i frameworks per a generar pàgines web** que incloguen **interacció amb l'usuari**.
- e) S'han utilitzat aquestes tecnologies i frameworks, per a generar pàgines web que incloguen **verificació** de formularis.
- f) S'han utilitzat aquestes tecnologies i frameworks per a generar pàgines web que incloguen **modificació dinàmica del seu contingut** i la seua estructura.
- g) S'han aplicat aquestes tecnologies i frameworks en la **programació d'aplicacions web**.

Índex de la unitat

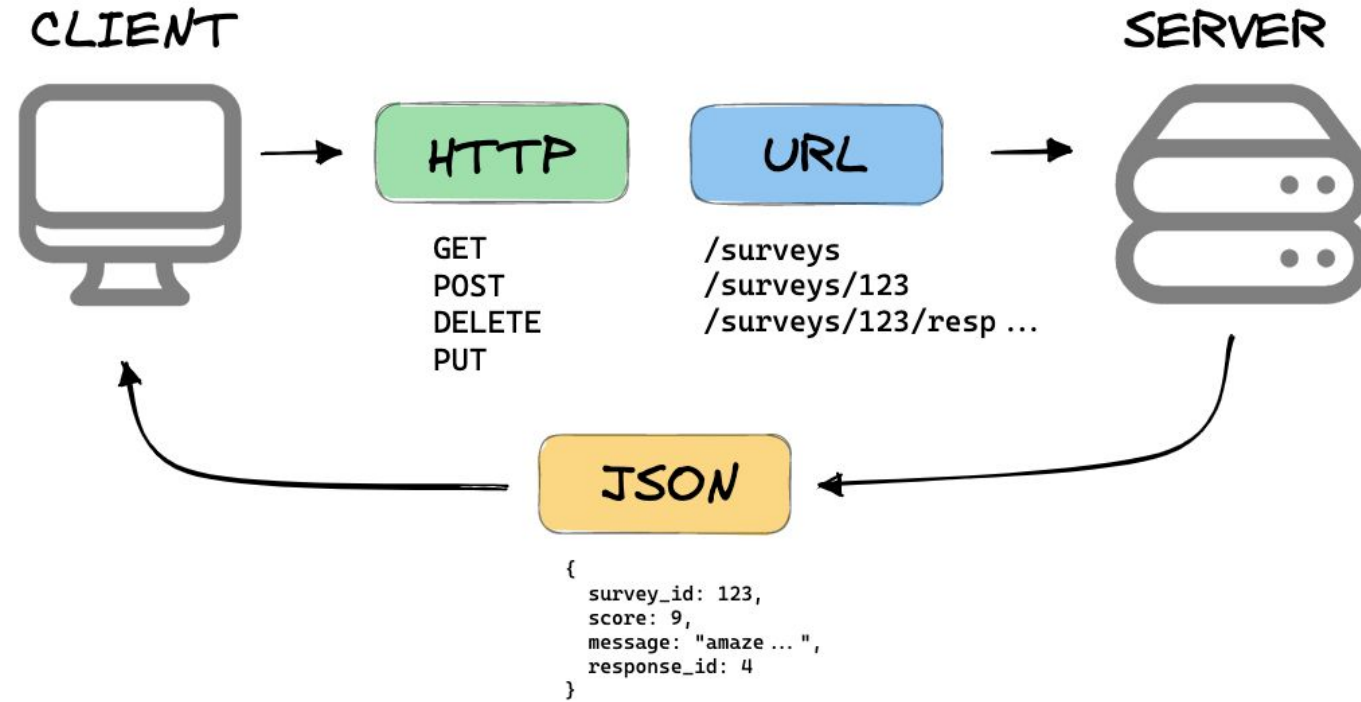
1. Concepte de servei REST
2. Creació de serveis REST
3. Prova de serveis REST
4. Autenticació basada en tokens

1. Concepte de servei REST

WHAT IS A REST API?

1. Concepte de servei REST | **codis d'estat**

1XX petició incompleta

2XX petició vàlida.

200 tot ok

201 insert o nou recurs ok

204 tot ok, però no es retorna res.

3XX redirecció:

301 recurs s'ha canviat permanentment a altra URL

304 recurs no ha canviat des de l'última vegada. Ús caché.

1. Concepte de servei REST

4xx error:

404 no existeix el recurs sol·licitat

403 no autoritzat

400 dades de petició no vàlides (formulari)

5xx error en el servidor:

500 error intern

504 timeout

HTTP STATUS CODES

2xx Success

200

Success / OK

3xx Redirection

301

Permanent Redirect

302

Temporary Redirect

304

Not Modified

4xx Client Error

401

Unauthorized Error

403

Forbidden

404

Not Found

405

Method Not Allowed

5xx Server Error

501

Not Implemented

502

Bad Gateway

503

Service Unavailable

504

Gateway Timeout

1. Concepte de servei REST | **servei REST**

Estil d'**arquitectura REST** (representational state transfer) es **caracteritza** per:

- **No cal** mantenir **l'estat** entre el client i el servidor
- Els recursos s'identifiquen amb **URIs**
- Operacions: **GET** | **POST**(insert) | **PUT**(update) | **DELETE**
- Resposta en **JSON o XML**

Avantatges:

Interoperabilitat | Simplicitat | Escalabilitat

1. Concepte de servei REST | **format JSON**

Javascript Object Notation: objecte de javascript en cadenes de text:

```
let persona = {  
  nombre: "Nacho",  
  edad: 39  
};
```

```
{"nombre": "Nacho", "edad": 39}
```

```
let personas = [  
  { nombre: "Nacho", edad: 39},  
  { nombre: "Mario", edad: 4},  
  { nombre: "Laura", edad: 2},  
  { nombre: "Nora", edad: 10}  
];
```

```
[{"nombre": "Nacho", "edad": 39},  
 {"nombre": "Mario", "edad": 4},  
  {"nombre": "Laura", "edad": 2},  
 {"nombre": "Nora", "edad": 10}]
```

2. Creació serveis REST | controladors d'API

Creem el controlador que el deixarà en la ruta App\Http\Controller\Api

```
php artisan make:controller Api/LibroController --api --model=Libro
```

Ens crearà un controlador amb totes les **funcions** que necessitem:

index → GET

store → POST

show → GET

update → PUT

destroy → DELETE

2. Creació serveis REST | rutes d'API

A partir de la versió 10 de Laravel, cal instal·lar el mòdul API si es preten utilitzar el servidor com a servidor d'API REST:

```
php artisan install:api
```

A més en `bootstrap/app.php` afegim el nou arxiu de configuració de routes per a l'API:

```
return Application::configure(basePath: dirname(__DIR__))
    ->withRouting(
        web: __DIR__ . '/../routes/web.php',
        api: __DIR__ . '/../routes/api.php',
        commands: __DIR__ . '/../routes/console.php',
        health: '/up',
```

2. Creació serveis REST | rutes d'API

En el arxiu `routes/api.php` crearem una ruta associada al controlador de recursos:

```
use App\Http\Controllers\Api\LibroController;  
...  
Route::apiResource('libros', LibroController::class);
```

D'aquesta manera s'ha definit la ruta `api/libros`

```
php artisan route:list
```

2. Creació serveis REST | **serveis GET**

En el mètode `index` del controlador:

```
public function index()
{
    $libros = Libro::get();
    return $libros;
}
```

Si accedim a `api/libros` obtindrem el llistat de llibres en format JSON (JSON formatter)

2. Creació serveis REST | **serveis GET**

En el mètode `show` del controlador:

```
public function show(Libro $libro)
{
    return $libro;
}
```

Si accedim a `api/libros/1` obtindrem les dades d'eixe llibre

2. Creació serveis REST | personalització serveis GET

Afegir clàusules `hidden` per evitar enviar algun camp en el model:

```
protected $hidden = ['password'];
```

Definir les dades a enviar amb un array:

```
public function show(Libro $libro)
{
    return [
        'titulo' => $libro->titulo,
        'editorial' => $libro->editorial
    ];
}
```

2. Creació serveis REST | personalització serveis GET

```
public function index()  
{  
    $libros = Libro::with('autor')->get();  
    return $libros->map(function ($libro) {  
        return [  
            'titulo' => $libro->titulo,  
            'editorial' => $libro->editorial,  
            'autor' => $libro->autor->nombre  
        ];  
    });  
}
```


2. Creació serveis REST | personalització serveis GET

Personalitzar el codi de resposta amb `response() -> json(...)`

```
public function index()  
{  
    $libros = Libro::get();  
    return response()->json($libros, 200);  
}  
...  
public function show(Libro $libro)  
{  
    return response()->json($libro, 200);  
}
```

2. Creació serveis REST | resta de serveis

Mètode `store` → POST

```
public function store(Request $request)
{
    $libro = new Libro();
    $libro->titulo = $request->titulo;
    $libro->editorial = $request->editorial;
    $libro->precio = $request->precio;
    $libro->autor()->associate(Autor::findOrFail($request->autor_id));
    $libro->save();

    return response()->json($libro, 201);
}
```

2. Creació serveis REST | resta de serveis

Mètode `update` → PUT

```
public function update(Request $request, Libro $libro)
{
    $libro->titulo = $request->titulo;
    $libro->editorial = $request->editorial;
    $libro->precio = $request->precio;
    $libro->autor()->associate(Autor::findOrFail($request->autor_id));
    $libro->save();

    return response()->json($libro, 200);
}
```

2. Creació serveis REST | resta de serveis

Mètode `destroy` → DELETE

```
public function destroy(Libro $libro)
{
    $libro->delete();
    return response()->json(null, 204);
}
```

```
public function destroy(Libro $libro)
{
    $libro->delete();
    return response()->json($libro);
}
```

2. Creació serveis REST | validació de dades

Podem validar mitjançant els corresponents Requests que vam crear utilitzant la classe `App\Http\Requests\LibroRequest`:

```
public function store(LibroRequest $request)
{
    ...
}
...
public function update(LibroRequest $request, Libro $libro)
{
    ...
}
```

2. Creació serveis REST | respostes d'error

Per capturar i personalitzar les respostes d'error haurem d'editar l'arxiu `bootstrap/app.php` de la següent forma:

```
use Illuminate\Foundation\Application;
use Illuminate\Foundation\Configuration\Exceptions;
use Illuminate\Foundation\Configuration\Middleware;
use Symfony\Component\HttpKernel\Exception\NotFoundHttpException;
use Illuminate\Validation\ValidationException;
use Illuminate\Http\Request;
use Illuminate\Database\Eloquent\ModelNotFoundException;
...
(continua)
```

```
->withExceptions(function (Exceptions $exceptions) {
    $exceptions->render(function (ModelNotFoundException $e, Request $request) {
        if ($request->is('api*')) {
            return response()->json(['error' => 'Recurso no encontrado'],404);
        }
    });
    $exceptions->render(function (NotFoundException $e, Request $request) {
        if ($request->is('api*')) {
            return response()->json(['error' => 'Recurso no encontrado'],404);
        }
    });
    $exceptions->render(function (ValidationException $e, Request $request) {
        if ($request->is('api*')) {
            return response()->json(['error' => 'Datos no válidos'],400);
        }
    });
    $exceptions->render(function (\Throwable $e, Request $request) {
        if ($request->is('api*')) {
            return response()->json(['error' => 'Error: ' . $e->getMessage()],500);
        }
    });
})->create();
```


3. Prova de serveis REST

Extensió **ThunderClient** per a Visual Studio Code

Exercici 1

Crea un servidor API Rest que permeti gestionar l'inventari informàtic d'un centre. Tindrà els models ubicació (id, nom) i dispositiu (id, nom, descripció, estat i ubicació).

La descripció pot tindre valor nul.

L'estat pot ser: operatiu, reparació o baixa.

4. Autenticació basada en Tokens

Casos en que **no** podem fer **ús de sessions**:

- Aplicació d'escriptori
- Aplicació mòbil

Alternativa, ús de **tokens**.

4. Autenticació basada en Tokens

Com funciona?

1. **L'usuari** envia les seues **credencials** (login i password) normalment en format **JSON**.
2. El **servidor valida** aquestes credencials i, si són correctes, **genera** una cadena de text anomenada **token** que servirà per identificar unívocament l'usuari a partir d'aquell moment. Aquest token ha de ser **enviat** al **client** que es va validar
3. A partir d'aquest punt, el **client** ha **d'adjuntar** el **token** com a part de la informació a cada petició que fa a una zona d'accés restringit, de manera que el servidor pugui consultar el token i comprovar si correspon amb algun usuari autoritzat. Aquest token normalment s'envia a una **capçalera** de la petició anomenada **Authorization**

4. Autenticació basada en Tokens

Implementació en Laravel

1. **Opció 1:** Laravel nadiu.
  - a. Afegir camp a taula usuaris.
  - b. Manipulació manual senzilla

2. **Opció 2:** Laravel Sanctum.
  - a. Afegir taula per a la gestió de tokens.
  - b. APIs i SPAs

4. Autenticació basada en Tokens

Projecte d'exemple

1. Crear projecte testToken
2. Configurar accés base de dades en .env
3. Configurar migració taula users per a que utilitze usuarios. Només deixarem la id, login, password i timestamps.
4. Modificar factory, seeder i model per a fer ús d'Usuario.
5. Configurem middleware
6. Creeem controlador API
7. Omplim el codi del controlador
8. Configurem les rutes

4. Autenticació basada en Tokens

---

1. **Crear projecte** projecteTestToken

```
laravel new projecteTestToken
```

4. Autenticació basada en Tokens

---

2. Configurar accés **base de dades** en `.env`

```
DB_CONNECTION=mysql
DB_HOST=127.0.0.1
DB_PORT=3306
DB_DATABASE=testToken
DB_USERNAME=testToken
DB_PASSWORD=testToken
```


4. Autenticació basada en Tokens

---

3. Configurar migració taula users per a que utilitze usuarios. Només deixarem la id, login, password i timestamps.

```
public function up()
{
    Schema::create('usuarios', function (Blueprint $table) {
        $table->id();
        $table->string('login')->unique;
        $table->string('password');
        $table->timestamps();
    });
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

---

4. Modificar **factory**, seeder i model per a fer ús d'Usuario.

```
class UsuarioFactory extends Factory
{
    public function definition(): array
    {
        return [
            'login' => $this->faker->word,
            'password' => bcrypt('1234')
        ];
    }
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

---

4. Modificar factory, seeder i **model** per a fer ús d'**Usuario**.

```
class Usuario extends Authenticatable
{
    use HasFactory, Notifiable;
    ...
}
```

5. Configurem middleware en **bootstrap/app.php**

```
->withExceptions( function (Exceptions $exceptions) {  
    $exceptions->render( function (NotFoundException $e, Request $request) {  
        if ($request->is('api/*')) {  
            return response()->json([ 'error' => 'Recurso no encontrado' ], 404);  
        }  
    });  
    $exceptions->render( function (ValidationException $e, Request $request) {  
        if ($request->is('api/*')) {  
            return response()->json([ 'error' => 'Datos no válidos' ], 400);  
        }  
    });  
    $exceptions->render( function (AuthenticationException $e, Request $request) {  
        if ($request->is('api/*')) {  
            return response()->json([ 'error' => 'Usuario no autenticado o token  
inválido' ], 401);  
        }  
    });  
    $exceptions->render( function (\Throwable $e, Request $request) {  
        if ($request->is('api/*')) {  
            return response()->json([ 'error' => 'Error: ' . $e->getMessage()], 500);  
        }  
    });  
})->create();
```

4. Autenticació basada en Tokens

---

6. Creem controlador API

```
php artisan make:controller Api/PruebaController --api
```

7. Omplim el codi del controlador

```
class PruebaController extends Controller
{
    public function index()
    {
        return response()->json(['mensaje' => 'Accediendo a index']);
    }

    public function store(Request $request)
    {
        return response()->json(['mensaje' => 'Insertando'], 201);
    }

    public function show($id)
    {
        return response()->json(['mensaje' => 'Ficha de ' . $id]);
    }

    public function update(Request $request, $id)
    {
        return response()->json(['mensaje' => 'Actualizando elemento']);
    }

    public function destroy($id)
    {
        return response()->json(['mensaje' => 'Borrando elemento']);
    }
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

---

8. Configurem les rutes en routes/api.php (cal crear l'arxiu)

```
Route::apiResource('prueba', PruebaController::class);
```

Afegim la ruta en bootstrap/app.php

```
->withRouting(  
    web: __DIR__.'../../routes/web.php',  
    commands: __DIR__.'../../routes/console.php',  
    api: __DIR__.'../../routes/api.php',  
    health: '/up',  
);
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Nadiu

Modifiquem la migració per afegir el camp **api_token**

```
public function up()
{
    Schema::create('usuarios', function (Blueprint $table) {
        $table->id();
        $table->string('login')->unique;
        $table->string('password');
        $table->string('api_token', 60)->unique()->nullable();
        $table->timestamps();
    });
}
```

```
php artisan migrate:fresh --seed
```


4. Autenticació basada en Tokens

Mode Nadiu

En `config/auth.php` modifiquem per utilitzar el model `Usuario` i apis

```
'providers' => [  
    'users' => [  
        'driver' => 'eloquent',  
        'model' => App\Models\ Usuario::class,  
    ],  
    ...  
'defaults' => [  
    'guard' => 'api',  
    ...  
],  
...  
'guards' => [  
    'web' => [  
        ...  
    ],  
    'api' => [  
        'driver' => 'token',  
        'provider' => 'users'  
    ]  
]
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Nadiu

Per protegir les rutes, creem el controlador LoginController

```
php artisan make:controller Api/LoginController
```

```
class LoginController extends Controller
{
  public function login(Request $request)
  {
    $usuario = Usuario::where('login', $request->login)->first();

    if (!$usuario ||
        !Hash::check($request->password, $usuario->password))
    {
      return response()->json(
        ['error' => 'Credenciales no válidas'], 401);
    }
    else
    {
      $usuario->api_token = Str::random(60);
      $usuario->save();
      return response()->json(['token' => $usuario->api_token]);
    }
  }
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Nadiu

Afegim la ruta de login a `routes/api.php`

```
Route::post('login', [LoginController::class, 'login']);
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Nadiu

Afegim el middleware en el constructor de PruebaController

```
class PruebaController extends Controller
{
    public function __construct()
    {
        $this->middleware('auth:api',
            ['except' => ['index', 'show']]);
    }
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Sanctum

Instal·lem Sanctum:

```
php artisan install:api
```

Podem configurar el temps d'expiració en minuts en config/sanctum.php

```
'expiration' => 5,
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Sanctum

Afegim HasApiTokens al nostre model Usuario

```
class Usuario extends Authenticatable
{
    use HasApiTokens, HasFactory, Notifiable;
    ...
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Sanctum

Generem el controlador de login

```
php artisan make:controller Api/LoginController
```



```
use App\Http\Controllers\Controller;
use Illuminate\Http\Request;
use Illuminate\Support\Facades\Hash;
use App\Models\Usuario;

class LoginController extends Controller
{
    public function login(Request $request)
    {
        $usuario = Usuario::where('login', $request->login)->first();

        if (!$usuario ||
            !Hash::check($request->password, $usuario->password))
        {
            return response()->json(
                ['error' => 'Credenciales no válidas'], 401);
        }
        else
        {
            return response()->json(['token' =>
                $usuario->createToken($usuario->login)->plainTextToken]);
        }
    }
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Sanctum

En routes/api.php afegim la ruta a LoginController

```
Route::post('login', [LoginController::class, 'login']);
```

4. Autenticació basada en Tokens

Mode Sanctum

Modifiquem el constructor de PruebaController

```
namespace App\Http\Controllers\Api;

use Illuminate\Http\Request;
use Illuminate\Routing\Controller;

class PruebaController extends Controller
{
    public function __construct()
    {
        $this->middleware('auth:sanctum',
            ['except' => ['index', 'show']]);
    }
}
```

4. Autenticació basada en Tokens

Proves

GET

http://127.0.0.1:8001/api/prueba/

Send

Query

Headers 2

Auth

Body

Tests

Pre Run

Query Parameters

☐

parameter

value

GET

http://127.0.0.1:8001/api/prueba/2

Send

Query

Headers 2

Auth

Body

Tests

Pre Run

Query Parameters

☐

parameter

value

Status: 200 OK Size: 32 Bytes Time: 212 ms

Response Headers 7 Cookies Results Docs

```
1 {  
2   "mensaje": "Accediendo a index"  
3 }
```

Copy

Status: 200 OK Size: 24 Bytes Time: 17 ms

Response Headers 7 Cookies Results Docs

```
1 {  
2   "mensaje": "Ficha de 2"  
3 }
```

4. Autenticació basada en Tokens

Proves

POST

Query Headers 2 Auth Body Tests Pre Run

HTTP Headers

☐ Raw

☒	Accept	application/json
☒	User-Agent	Thunder Client (https://www.thunderclient.cc)
☐	header	value

PUT

Query Headers 2 Auth Body Tests Pre Run

HTTP Headers

☐ Raw

☒	Accept	application/json
☒	User-Agent	Thunder Client (https://www.thunderclient.cc)
☐	header	value

Status: 401 Unauthorized Size: 56 Bytes Time: 18 ms

Response Headers 7 Cookies Results Docs {} ≡

```
1 {  
2   "error": "Usuario no autenticado o token inválido"  
3 }
```

Status: 401 Unauthorized Size: 56 Bytes Time: 32 ms

Response Headers 7 Cookies Results Docs {} ≡

```
1 {  
2   "error": "Usuario no autenticado o token inválido"  
3 }
```

4. Autenticació basada en Tokens

Proves

DELETE ⌵ http://127.0.0.1:8001/api/prueba/2 Send

Query

Headers 2

Auth

Body

Tests

Pre Run

HTTP Headers ⌵ Raw

☒ Accept

application/json

☒ User-Agent

Thunder Client (https://www.thunderclient.cc

☐ header

value

POST ⌵ http://127.0.0.1:8001/api/login/ Send

Query

Headers 2

Auth

Body 1

Tests

Pre Run

JSON

XML

Text

Form

Form-encode

GraphQL

Binary

JSON Content Format

```
1 {
2   "login": "dolor",
3   "password": "1234"
4 }
```

Status: **401 Unauthorized** Size: **56 Bytes** Time: **23 ms**

Response

Headers 7

Cookies

Results

Docs

```
1 {
2   "error": "Usuario no autenticado o token inválido"
3 }
```

Status: **200 OK** Size: **72 Bytes** Time: **358 ms**

Response

Headers 7

Cookies

Results

Docs

```
1 {
2   "token": "TCorvFicaLMHSxp64Dwog4d0G6wgP1Ut0PxJDNJb5IGanf53TcqalzhU
3   eoJA"
```

4. Autenticació basada en Tokens

Proves

POST

http://127.0.0.1:8001/api/prueba/

Send

Query

Headers ²

Auth ¹

Body

Tests

Pre Run

None

Basic

Bearer

OAuth 2

NTLM

AWS

Bearer Token

TCorvFicaLMHSxp64Dwog4dOG6wgP1Ut0PxJDNJb5IGanf53TcqalzhUeoJA

Status: 201 Created   Size: 24 Bytes   Time: 30 ms

Response

Headers ⁷

Cookies

Results

Docs

1 {

2   "mensaje": "Insertando"

3 }

PUT

http://127.0.0.1:8001/api/prueba/2

Send

Query

Headers ²

Auth ¹

Body

Tests

Pre Run

None

Basic

Bearer

OAuth 2

NTLM

AWS

Bearer Token

TCorvFicaLMHSxp64Dwog4dOG6wgP1Ut0PxJDNJb5IGanf53TcqalzhUeoJA

Status: 200 OK   Size: 35 Bytes   Time: 15 ms

Response

Headers ⁷

Cookies

Results

Docs

1 {

2   "mensaje": "Actualizando elemento"

3 }

4. Autenticació basada en Tokens

Proves

DELETE

▼

http://127.0.0.1:8001/api/prueba/2

Send

Query

Headers 2

Auth 1

Body

Tests

Pre Run

None

Basic

Bearer

OAuth 2

NTLM

AWS

Bearer Token

TCorvFicaLMHSxp64Dwog4dOG6wgP1Ut0PxJDNJb5IGanf53TcqalzhUeoJA

GET

▼

http://127.0.0.1:8001/api/pruebaasdadasd

Send

Query

Headers 2

Auth 1

Body

Tests

Pre Run

None

Basic

Bearer

OAuth 2

NTLM

AWS

Bearer Token

TCorvFicaLMHSxp64Dwog4dOG6wgP1Ut0PxJDNJb5IGanf53TcqalzhUeoJA

Status: 200 OK   Size: 31 Bytes   Time: 17 ms

Response

Headers 7

Cookies

Results

Docs

1

{

2

"mensaje": "Borrando elemento"

3

}

Status: 404 Not Found   Size: 33 Bytes   Time: 29 ms

Response

Headers 7

Cookies

Results

Docs

1

{

2

"error": "Recurso no encontrado"

3

}